

1703.

1. Abicht, Jo. Georg : De moralitate homagii regii
invasori prestiti.
2. Alberki, Joh. Gottlieb : De jure ecclesiarum circa
temporalia
3. Beyerus, Georgius : De hodierna tutorum et curato-
rum minoribus datorum differentia.
4. Boneck, Benjamin Gottlieb : De donationibus, quae
fiunt inter conjuges honoris causa occasione Ges
42 ff. d. donat~~io~~ inf. 253 et 22.
5. Filleus, Daniel : De Foanne Phagis, Asti-
Campresano.
6. Guelgus, Gualt. Christianus : De acquisitione juris
Inbecillis.
7. Gutber, Michael Maurus : De p^{ro}curatore mulieris
apud Saxones sine curatore contribuentis
8. Gutberus, Mich. Maurus : De praesudicio tertii ex
hypotheca rei immobilitatis extrajudiciali.

1703.

9. Hauschius, Michael Sallent : De punctis morali
10° et Honoribus, Jo. Fried : De eo, quod Directo
non licet, licet tamen per indirectum. 2 Saentl
1703 : 1747.

11. Tenicher, Gottlieb Augustus : De fidei viduarum. 18

12. Itzigius, Gottfried Nicolaus : De clerici foro
seculari. 19

13° Trause, Joh. Henr : De potestate eligendi
imperatorum et solas Medores restricta. 2 Saentl
1703 : 1756

14. Lange, Martinus : De obligatione relinquenda
suum et sustinentes penes jure et divinis
et humanis prescriptis. 21

15 Lange, Martinus : De parentibus conceptibus affini-
bus liberati. 25

1703.

16. Menckerus, Luederus: De tutore et curatore
ad usuras ex suo debito usurarum obligato.
17. Menckerus, Luederus: De principe litis causa
haereditatis.
18. Menckerus, Luederus: De omnia proclamatione
sacerdotali.
19. Menckerus, Luederus: De insidiis vaselli in Jouis-
nium.
20. Menckerus, Luederus: Juris controversi theoretica
praelectio decas.
21. Menckerus, Luederus: De jure disponendi filii-
famulatus, religionis protestationum adiecti, circa
canonicatum.
22. Mealy, Fridricus: De prima imperii inter homin-
um origine.
23. Meyler, Johannes Maurus: Selectae forenses
Liones.

B. C. D.

Thema Juridicum
DE HODIERNA
TUTORUM

ET
CURATORUM

MINORIBUS DATORUM

DIFFERENTIA,

Indultu Jctorum Lipsiensium,

PRÆSIDE

DN. GEORGIO BEYERO, J.U.D.

*Præceptore suo observantissime
colendo,*

DISPUTATIONE SOLENNI,

Ad D. Junii, M. D. CC. III.

IN AUDITORIO JCTORUM

horis consvetis ventilandum exponit

AUTOR

GODOFREDUS GÜNTHERUS,
Laub. Lufatus.

LIPSIÆ, Literis JOHANNIS ANDREÆ Zschauens.

1645.

VIRO

*Maxime Reverendo, Amplissimo atque
Excellentissimo*

DN. JOHANNI
GÜNTHERO,

S.S. Theologiæ Licentiato longe
Celeberrimo,

Collegii B. Mariæ Virginis Collegiatio

ET

ad S. Nicolai Diaconomerentissimo,

*Domino, Patrono, atq; Patrueli suo
Æternum devenerando,*

Tenues hæc.

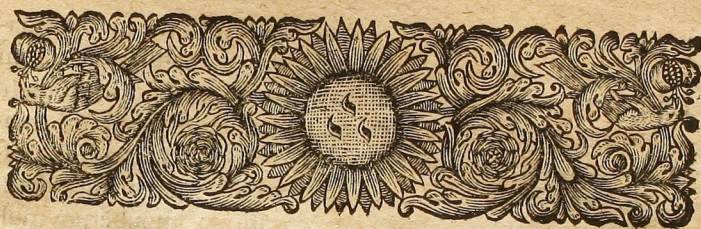
Laboris Academici primitias

Tanquam

Perpetuum grati animi pignus

Ea, qua par est animi submissione
offert, consecratque

GODOFREDUS GÜNTHERUS.

B. C. D.

§. 1.

Non hic integram tutelæ & Curæ materiam excutere, aliorumve, qui ex instituto hoc præstiterunt, scrinia compilare, sed quæ hodie inter tutelam & curam differentiæ supersint, quæque sint diversa tutorum & curatorum jura & officia, indagare animus est. Unde veniam a L. B. spero, si quæ directe huc non faciunt, prætermittam.

§. 2.

Tutela, si penitus inspiciatur, non ad jus seu facultatem, sed ad obligationem pertinet. Quam obrem nihil mihi negotii erit cum definitione §. 1. Inst. de tutel. proposita, sed tuto, tutelam esse officium educandi pupillum, ejusque jura & bonatuendi & administrandi. Huic officio subservit facultas dirigendi actiones pupilli, deque bonis ejus disponendi, prout pupilli utilitas requirit.

§. 3.

Scil. infans perinde homo est, ac adultus, adeoque perinde juris naturæ præceptis munitus, ne ab aliis lædatur, sed ut
A 2 potius

potius omni modo iuuetur, quo in membrum societati humanae utile adolescat. Quae quidem cura jure naturae parentum esse debet, & mortuo patre ad matrem, atque, ubi & hac diem obierit, ad avum, aviamque inde ad agnatos proximos transire videtur, cum distinctione tamen: ascendentes ad hoc officium suscipiendum multo arctius tenentur, quam agnati reliqui. Ascendentium quoque in educatione impuberum multo laxior potestas est, quam agnatorum; deficientibus etiam agnatis hoc officium cuilibet ad id subeundem habili incumbit, sed non nisi ex lege charitatis, adeoque ex jure imperfecto. Unde recte *Grotius* de J. B. & P. L. II. c. 22. §. 12. pronunciat: *Infantium regimen, cum ipsi jus actionum suarum moderandarum non habeant, occupanti & idoneo a natura concedi* conf. Henniges, ad Grot. d. I, p. 933. seq.

§. 4.

Neque adeo in effectu differt patria potestas a regimine tutelari, si a legibus humanis abstrahamus. Quemadmodum enim jure naturae necessarium non est, ut pater ex bonis, vel operis liberorum acquirat, nisi qua compensationem alimentorum repetit; ita non videtur tutori invidenda modica molestiarum & curarum compensatio. Unde jure Germanorum prisco nullas rationes tutor reddebat, sed sorte, seu patrimonio pupilli, quod sub initium tutelae acceperat, restituto, reditus interim perceptos, licet sumtus educationis multum superantes lucrabatur. Neque multum discrepat patris & tutoris potestas in personam impuberem, si solum jus naturae inspiciamus, quia idem utrobique finis eadem media requirit. In eo tamen differentiam agnoscimus, quod tutor pupillum immorigerum facilius derelinquere in statu naturali possit, quam pater filium.

§. 5.

§. 5.

Terminus hujus potestatis jure naturæ definitus non est. Et ratione parentum eousque durare videtur, donec liberi finem educationis plene obtentum, seque sibi ipsis prospicere de alimentis posse probaverint: Tutelæ vero terminus statuendus videtur, quando pupillus facultate se ipsum regendi, bonaque sua administrandi, adeoque judicio maturo gaudere cœpit. Qui terminus pro varietate ingeniorum varius est, nec male parentum dispositioni relinqui debere, dici posset, quod suo tempore moris fuisse Paulus Apostolus innuit, Gal. IV, v. 2. Cæterum gratitudo pro eximio educationis beneficio exigit, ut, si pater ante obitum suum terminum tutelæ non definiverit, pupillus non temere a tutore discedat, quamdiu hic finem tutelæ obtentum esse non concedit.

§. 6.

At in Civitatibus talismodi incertitudo multis litigiis fore aperit, rempublicam non parum turbaturis. Prudenter itaque maluerunt Legislatores certum præfigere terminum ex annorum numero determinandum, quam tot jurgiiis judicia fervere. Et pro indole populorum meridionalium & orientalium qui præcocioris ingenii sunt, quatuordecim in masculis, duodecim in fœminis annos sufficere, judicatum est: Quo termino elapso nemo invitus regimen tutoris vel curatoris pati ulterius tenebatur, nisi certos, eosque paucos actus excipias, quibus peragendis curator adhiberi debebat, vid. Schütz. Comp. Lauterb. de Cnrat. p. m. 481. lit. B. scil. cura jure Romano vel potissimum, vel forte solum bona respicit, neque ex legibus Civilibus, quæ potestatem curatoris in personam minorennem probare debent, firmi aliquid exsculpere hucusque licuit. Unde etiam Interpretibus *Cura* nihil aliud est, quam facultas administrandi bona eorum, qui ob atatem, mentis,

corporisve defectum rebus suis supereffe non possunt. Ubi præmonendum est, mihi non nisi de Curatoribus minorum, qui atate impediuntur, sermonem fore.

§. 7.

Non adeo placuit Germanis ea legislatio, ut non plura hic immutarent, atque non solum omnibus minorennibus, in-
distincte curatores præponi juberent *R. J. de anno 1577. art. 32.*
sed & passim jus testamenti faciendi, quod ex Nomothesia romana excluso curatoris consensu statim a prima pubertate minoribus compete-
bat, in annum XVI, quin & XIX, prorogarent *v. Excellentiss. Dom. Præs. Exercit. Jur. Varii IV. th. s.* Simili modo per leges Atticas substitutio pupillaris vigesimo demum anno liberorum, quibus substituebatur, expirabat. *vid. Samuel. Petit. leg. Attic. lib. 6. tit. 6.*

§. 8.

Non itaque potuit non magna inter Jus Romanum & Germanicum emergere discrepantia, quæ differentiam tutoris & curatoris fere absorbere videtur. Ita jure Ditmarforum provinciali Art. XIX. nullum differentiæ inter tutorem & curatorem vestigium Vormünder (prout ipsa verba habent) sollen gegeben werden unmündigen Kindern / Unmündige aber seyn / die unter achtzehn Jahren seyn / &c. *vid. Giesebert. Pericul. statut. Harin. Pract. II. ab init. ad d. art. 19.* licet vero in *R. J. de anno 1577. art. 32.* Vormünder- und Vorsteher / Item: Unmündige / und Minderjährige quoad conceptum ab invicem discernantur; differentia tamen quoad rem ipsam nulla ibi commemoratur. Interim sollicitè inculcantur tutoris & curatoris differentia, a plerisque interpretibus; quas brevissimis excutere, & saltim primas justioris tractationis aliquando suscipiendæ lineas exhibere licebit.

§. 9.

§. 9.

Prima & potissima inter tutorem & curatorem differentia erat, quod Jure Romano tutor invito, curator non nisi volenti daretur. §. 2. Inst. de Curat. l. 13. §. f. de tut. & Curat. dat. Quam assertionem dubiam reddere videtur l. 1. §. 3. ff. de minoribus, ubi diferte Ulpianus: *hodie in hanc usque (nempe XXV. annorum) etatem adolescentes curatorum auxilio reguntur, nec anterei sua administratio eis committi debet, quamvis bene rem suam gerentibus.* Item pr. Inst. de Curat. ubi Justinianus minorenes propterea curatorem accipere dicit, quia adhuc ejus etatis sint, ut sua negotia tueri non possint. Verum Ulpianus de minore curatorem jam habente loquitur; Justinianum vero secum conciliat, & contra Ravardum atque Cujacium defendit Vinnius in Comment. ad §. 2. Inst. de Curat. quem, quia in omnium manibus est, exscribere non vacat. At hodie omnes minorenes, etiam invito Curatorem accipiunt, per Recessum Imperii 1577. art. 32. verb. *Daß den Pupillen und Minderjährigen Kindern iederzeit / bis sie zu ihren vogtbahren Jahren kommen / Vormünder / und Vorsteher - gegeben werden.*

§. 10.

Hac vero differentia sublata plures alia: corruunt. Jure Romano tutor testamento datus, confirmatione magistratus non indigebat, sed vi solius testamenti administrationem tutelae suscipiebat. Nisi vel patria potestas in testatore deficeret, vel testamentum vitio laboraret, quo demum casu ad confirmationem magistratus recurrebatur. Curator vero testamento dari non poterat, quia minorenis invitus ei non subjiciebatur. §. 1. Inst. de Curat. l. 7. inf. C. de Test. tut. quod si tamen testamento datum Curatorem minor sponte acciperet, a magistratu confirmabatur d. §. 1. Inst. atque tunc recte testamentarius vocabatur. Hodie hac differentia cessat. R. J. sup. alleg. verb.

verb. Vormünder und Vorsteher/ da die ihnen (pupillis & minoribus) von ihren Eltern in Testamenten oder letzten Willen nicht geordnet - gegeben werden. Unde obiter observo, hodie nec patriam potestatem, nec testamentum solenne ad tutelam testamentariam requiri, de quo pluribus egit Excellentissimus Dn. Præses Posit. ff. de Tutelis p. 560. seqq.

§ II.

Jure Romano, si tutor testamentarius deficeret, agnatis proximis, (quod per Nov. 118. etiam ad cognatos extensum est) per ipsam legem tutela deferre batur, qui propterea etiam tutores legitimi vocabantur. At Curator legitimus respectu minorum nullus erat. Tutela enim legitima agnatis deferre batur, ob spem certam successionis l. i. pr. de legit. tut. quæ spes adepta pubertate minoris evanescebat, cum abhinc statim testamentum condere, & patrimonium in extraneum transferre liceret. Unde patet, cur lex curam furiosorum & prodigorum agnatis detulerit; quia nempe illi testamentum durante vitio condere non possunt. Verum & hæc differentia hodie tanti momenti non est, cum legitimus tutor hodie non tam ex jure agnationis, quam ex decreto & jussu magistratus officium & potestatem suam consequatur. Recessus Imperii 1577. art. 32 §. 2. Quemadmodum vero magistratus agnatum probum & habilem ad hoc munus se offerentem non facile repellat; Ita si magistratus agnato invito curam deferat, non erit legitima excusandi causa, quod ei hereditatem sperare non liceat, neque considerabitur ut agnatus, sed ut civilis alius, qui munus oblatum recusare, nisi ob alias legitimas causas non potest.

§. 12.

Sponte quoque hinc fluit, tutelam adepta pubertate quo ad effectum non desinere, si pupillum respicias. Olim enim desinebat, quia minor jam ipse res suas administrare poterat. Neque

Neque ergo videmus minorem, ejusve bona hodie alio modo tractari post annum XIV. quam paulo ante, sed curator perinde vocatur *Vormund* & minorem non magis admittere tenetur ad negotia, quam durante ætate pupillari. Quæ omnia secus jure Romano, ibi enim Curator a minore sponte electus non poterat tantum sibi autoritatis in minorem arrogare, quam tutor, pupillo invito præpositus. Cæterum, quod hodie tutela adeptapubertate desinat, hoc solum Tutoris favorem respicit, qui rationes offerre ac petere potest, ut alius adolescenti curator præficiatur. Carpz. P. 2. Const. XI. def. 10.

§. 13.

Inde ulterius conficitur, non adeo ad Leges Romanas respiciendum esse in quæstione: an minorennis ad factum mere personale, quod ad causam bonorum non attinet, valide se obstringere possit sine consensu curatoris. Quemadmodum enim plures hodie provinciæ matrimonium sine curatoris consensu non permittunt, ita educationem lapsu anni XIV. non penes omnes æque cessare in comperto est. Itaque nullus dubito, quin curator intercedere possit, si adolescens itineribus inutilibus alieno licet sumtu, institutis, tempus inutiliter consumere; negotiis ludicris operam dare; vel puella annum XII. supergressa conversationibus & institutis non illicitis quidem, attamen indecoris, & sinistram suspicionem præsentibus indulgere velit. Et, si quæ jure Romano fuit differentia, ea tum ob rationem cessantem, tum per R. Imp. 1577. art. 32. §. 3. verb. *Seinen Pflége-Kindern und ihren Güthern getreulich und ehrlich vorseyn / ihre Personen und Güther versehen und verwahren / desuiffe videtur.* Unde concludo, non minorem curatoris in adultum, quam tutoris in pupillum hodie potestatem esse; nisi adultus tam prudenter actiones suas moderari incipiat, ut alienum regimen supervacuum sit.

(B.

§. 14.

§. 14.

Inter autoritatem tutoris & consensum curatoris magna erat Jure Romano differentia. Nempe Autoritas in ipso negotio i. e. in fine contractus, antequam partes ad alia negotia digrederentur, interponenda erat, quia ad integrandum negotium pertinere credebatur. At curatoris consensus ex intervallo, & absente alterutro contrahentium interpositus non minus valebat, ac in continenti adjectus. Circa quam differentiam varia monenda sunt. (1.) Autoritatis interpositio hodie non prohibita quidem, inusitata tamen est, quia non amplius est necessaria, & in se tamen ludicra; rem vero ludicram citra necessitatem suscipere, non est hominis prudentis (2.) Autoritas illa si quæ hodie supersit, ut in continenti accedat, necesse non est, & post temporis intervallum subsecuta tutoris rati habitio, si non autoritati, administrationi tamen accenseri potest, quod Jure Romano non poterat, quia alteri, qui dari possent, jus per alterum acquiri, vel obligatio imponi non poterat. §. 18. Inst. de inutil. Stipul. adeoque (3.) pupillus quidem nec hodie sine tutoris consensu obligationem suscipere potest. Potest vero tutor eam pupillo ignoranti & absenti imponere. Ex quibus patet, nullam hodie inter autoritatem tutoris, consensum curatoris superesse differentiam.

§. 15.

Supereft quæstio, an non in eo saltem differentia supersit, quod gesta a pupillo sine tutore sint ipso Jure nulla; gesta vero minoris sine curatore, per se subsistant, remedio restitutionis in integrum demum rescindenda. Sed neque hic discrepantia evincitur. Nolo omnibus subtilitatibus, quæ aliquando hic præter necessitatem finguntur, involvi, sufficit textus clarus l. 3. C. de in integr. restitut. minor, ubi contractus a minore curatorem habente sine curatoris consensu initus servari non oportere (i. e. nullus & irritus esse debere) at a curatore
rem

rem non habente celebratus implorata in integrum restitutio-
rescindendus dicitur. Cum itaque omnes minorenes hodie
curatorem habere debeant; quicquid sine eo gesserint, quo
deterior ipsorum conditio redditur, ipso jure, etiam per Le-
ges Romanas nullum erit, Qua in parte similis eorum cum pu-
illis est conditio.

§. 16.

Mater & reliqui cognati successione sperantes tutorem
petere tenebantur sub pœna amittendæ hereditatis, si (1.) pu-
illus intrapubertatem decesserit (2.) persona, quæ petere
debebat, majorenis sit (3.) petitio intra annum non facta, nec
(4.) tutor testamentarius vel legitimus adfit, ipsa mater tu-
trix esse nolit, aut suscepta tutela ad secunda vota transeat;
Alias declarationes & limitationes *vid. in l. 2. §. 23-47. ff. ad
SCtum Tertull. add. l. 10. C. de legit. hered. tot. tit. ff. qui pet. tut.*
ubi *vid. DD. conf. Illust. Stryck, de success. ab intest. Diff. XII.
c. 3. §. 4-12.* At curatorem petere non tenentur, quia, toties
inculcatur, Curatorem minori non dari, nisi ipse pete-
rit. Nisi tamen furioso curator petendus sit, aut minor alias
curatore opus habeat. *Stryck. d. l. §. 10. d. l. 2.* Cum itaque per
supra dicta minor hodie semper curatore opus habeat, puto,
& hanc differentiam cessare. Non obstante, quod lex pœna-
lis tanquam odiosa, minime extendenda sit; nam extensionis
licentiam ostendit textus ipse §. 29. 30. 31. 40. d. l. 2.

§. 17.

Sed dispiciendum, an neglectæ petitioni hodie unquam
pœna amittendæ hereditatis immineat. In Saxonia Electo-
rali eam observari certum est *Carpz. P. Const. XI. def. 15. ubi*
hanc in rem præjudicium subjungit. At in Belgio & Gallia
contrarium observant *Wissembach. Comment. ff. h. t. th. 21.
Grœnevveg. de LL. abrog. ad l. 8. C. de legit. hered. Leeuvv.
Censur. forens. Lib. 1. c. 16. §. 10. neq; contemnenda suppetit*
dispa-

disparitatis ratio inter jus Romanum & hodiernum, quod illo jure magistratus ex officio tutorem constituere posset quidem l. 6. C. qui dar. tut. at non teneretur, adeoque magis periclitaretur pupillus ac hodie. Neque enim solebant magistratus inquirere, an tutor testamentarius, an legitimus adesset, quorum uterque visolius testamenti vel agnationis sine confirmatione judicis officium regulariter suscipiebat. At hodie magistratibus tutorem dare non licet solum, sed omnino incumbit, & solet in bene constitutis rebus publicis quoties paterfamilias diem obiit, statim inquiri, an pupillos vel minores reliquerit, quo casu magistratus ipse dispicit de tutore, nisi testamentarius vel legitimus confirmatione dignus inveniatur. Quemadmodum hic Lipsiæ ex ordinatione Ampliss. Senatus denen Viertels-Meistern in der Stadt/ und denen Gassen-Meistern in Vorstädten/ incumbit, ut si quis pupillos reliquerit, id quantocyus Deputatorum collegio denunciet.

§. 18.

Ea quoque affertur ex Jure Romano differentia, quod, quicumque actus solennitatem juris desiderant, quales sunt omnes actus legitimi v. g. hereditatis aditio &c. *vid. L. 177. de R. J. ibique Wissembach in Comment. ff.* autoritate quidem tutoris, non vero consensu curatoris perfici recte possint, *l. 19. ff. de autor. tutor. l. 17. ff. de Appell.* Sed ut taceam, allegatos textus de curatore impuberis loqui, & minori tutorem dari non posse, adeoque dicendum fore, (quod etiam voluit Cujacius) hereditatem a pubere adiri sine curatore posse. *vid. Colleg. Jur. Argent. de Acq. vel omit. hered. §. 6. n. VI.* Solennitas legis actionum seu actuum legitimorum hodie nulla est. Atque adeo Consensus curatoris ad hereditatem a minore adendam hodie requiritur, & sufficit. Consequenter nulla inter auctoritatem tutoris, & curatoris consensum differentia superest, *vid. Hop. p. Comment. ad pr. Inst. de Autor, Tutor. in usu hod.*

§. 19.

§. 19.

Ratione actionis insignem inter actionem tutelæ; & utilem curationis Causa actionem commendat differentiam Mejer. in Colleg. Jur. Argent. ad ff. tit. de Tutel. & rat. distrah. §. 37. quod actio tutelæ nunquam detur, nisi finita tutela, actio curationis, vero durante administratione curationis. l. 26. ff. de admin. & peric. tutor. l. 4. §. 3. l. 16. §. 1. ff. de tutel. & rat. distrah. & passim alibi. Sed scrupulum injiciebat l. 14. C. de admin. tutor. ubi manifestum esse dicitur, rationes curæ administratæ ante impletum XXV. annum durante officio posci jure non posse. Ut itaque dissensum tollant interpretes malunt actionem generalem curationis durante administratione non dari; dari vero specialem, qua reformatur id, quod certa in re peccatum aut neglectum est. vid. Mejer. d. l. Sed eo ipso ostenditur, hanc hodie differentiam cessare, quia & actio tutelæ ob specialia negotia durante administratione datur. Rec. Imp. 1577. §. 32. ubi tutor quotannis non modo requirente magistratu rationes reddere, sed & easdem sponte offerre jubetur; quæ deinde agnatis communicantur, monita eorum audiuntur, & tutori, ut ad defectus objectos respondeat, injungitur.

§. 20.

Non puto, fore, qui eam differentiam aucupentur, quod actio tutelæ directæ; curationis vero utilis sit. Iis enim respondet Paulus, subtilitatum alias Patronus maximus in l. 47. ff. de Neg. gest.

§. 21.

Ecce ergo potissimas, & quæ effectum respiciunt, tutorum & curatorum differentias hodie inanes. Videbimus jam eas quæ hodieque supersunt. Ubi cogitandum (1.) annon propterea supersint, quod rem non tangant, sed in solo conceptu subsistant, adeoque homo prudens in verbis facile condescendat, nec logomachiis occupetur, (2.) has differentias non cu-

ratorem hominis minorennis, & sui juris respicere, sed filii familias vel pupilli, vel majorennis, sed alio corporis vel mentis defectu laborantis.

§. 22.

Huc itaque spectat (I.) quod tutor ad certam causam dari non possit; possit vero dari curator. Scilicet, quia vocabulum tutoris, universale pupilli & rerum ejus moderamen indigitat; qua hypothese admissa per rerum naturam fieri non potest, ut hæc differentia cesset. Quamvis vero minime peccatum fuisset, si talem curatorem nomine tutoris specialis insigniri placuisset, (prout simili modo procurator vel generalis vel specialis esse dicitur) ita non est, cur terminos reformemus. Interim observo, talismodi curatorem specialem plerumque pupillis dari, adeoque ad scopum nostrum non pertinere; Ceterum si puberibus detur, etiam a curatore generali non minus a tutore differre.

§. 23.

(II.) Tutorem habenti tutor non datur; at tutorem vel curatorem habenti recte datur curator. Mordicus inhæretur huic regulæ §. 5. *Inst. de Curat.* propositæ, quæ tamen nec jure Romano satis certa, nec hodie multum utilis est. Age enim dicamus: pupillo, qui ita tutorem habet, ut actu administret, tutor dari non potest, (quam limitationem urgent *Hopp. ad §. 5. Inst. de Curat. & plures alii.* Nondum tamen Universalitas regulæ evincitur. Quod si enim tutor ratione bonorum in diversis territoriis sitorum se excuset, alius tutor iis bonis dandus est. l. 21. §. 2. & 4. ff. de Excus. Jam cogita de fundamento regulæ, cur tutorem habenti tutor dari non possit, quod tutor detur personæ pupilli, quæ individua est; vel quod lex saltem tutorem dari velit ubi tutor non est. Aperte enim hic tutor tutorem habenti, & quidem non personæ, sed rebus datur. quod Ictissimus Huberus *Disp. Fundam. ad Institut.*

XXIV.

XXIV. th. 11-15. sufficienter excusare non potuit, cum semper dici queat, in uno, alterove negotio speciali, cui tutor primus superesse non potest, tutorem alium dari pupillo hac in re tutorem non habenti, adeoque nunquam curatorem dandum fore. Et cur bonis pupilli alibi sitis non curator; sed tutor datus? quia, inquit *Hopp. Comment. ad §. 5. Inst. de Curat.* bona pupilli melius per alium tutorem, quam curatorem possunt administrari, cum aliquando hereditas sit adeunda: Hodie vero adiri hereditas tam consensu curatoris, quam per literas auctore tutore absente potest, & forte tempore Justiniani potuit, ut alius tutor hic minime sit necessarius. Reliqua Exempla Hubero allegata non attingo, cum hactenus dicta ostendant, subtilitatem istam hodie exigui usus esse.

§. 24.

(III.) Tutor non datur, nisi homini sui juris; curator aliquando etiam filiofamilias ad peculiam adventitium extraordinarium administrandum, verum & hæc differentia solum nomen respicit, & quatenus de curatore impuberis, non minoris agit, institutum nostrum non tangit.

§. 25.

(IV.) Tutoris potestas terminum pubertatis nunquam excedit; sed curatoris potestas terminum majorennitatis aliquando egreditur, v. g. si adultus ad prodigalitatem inclinet. At hic quoad prius monendum est, tutelam multis in locis hodie pubertate non finiri *Hopp. ad pr. Inst. quibus mod. tutel. finit. in us. hod.* qua de re jam supra dictum est. Deinde eodem jure, quo tutela a cura minorum differre dicitur, curam prodigi etiam a cura minoris differre asserri potest.

§. 26.

(V.) Tutoris officium ante pubertatem nunquam finitur; finitur vero aliquando cura ob intercedentem veniæ ætatis impetrationem, *vid. rot. tit. C. de his, qui ven. ætat. impetr.*

Ita

Ita est, etiam hodie. At differentia non venit ex conditione seu natura curationis, sed ex singulari habilitate & prudentia minoris. Neque juri communi tribuitur, sed dispensationi summi Principis, quæ etiam obtineret intuitu tutelæ, si pupillus præcocii iudicii daretur.

§. 27.

An itaque nulla superest differentia quoad effectum? Vereor ne id fateri oporteat. Et superest quidem aliqua, sed quæ termino anni XII. vel XIV. non adstringitur. Solet nempe, postquam corpus hominis ad robur aliquod pervenit, iudicium aliquale emicare, quod quidem indies crescit, sed inconfulto juventæ impetu impeditur, qui vehemens & parum providus ætatem istam incautam, in spem quamcunque pronam, in promissa facilem, liberalitatis famam captantem, in amicitias ambitiose colendas pronam, ac diffidere nesciam reddit, quam in contrahendis obligationibus prudentiorum auctoritatem sequi par est. Terminus itaque tutelæ constituendus foret eo tempore, quo minor negotia civilia satis intelligere cœpit; quod in fœminis anno 15. vel 16. in masculis anno 17. vel 18. contingere experientia docet; Terminus vero curæ statuendus foret eo tempore, quo incautus iste impetus deferbuisset deprehenditur, ubi prudenter finis anni 25. Romanis placuit. Atque ita tutor positive procedere deberet, jubendo ac imperando; curator magis remotive, prohibendo & impediendo.

§. 28.

Verum & iis non adeo strictos cancellos ponere licebit. Sunt minorenes etiam annum XVII. supergressi, quos coercere a rebus turpibus aut noxiis non sufficit, sed qui stimulo ad bonum, opus habent. Sunt, qui viæ laudabili cœpta non insistant, sed vel pedem retrahunt, vel in devia declinant, ubi se non amplius urgeri sentiunt. Atque adeo præstat, differentias tutoris & curatoris non adeo urgere, quam minoribus libertatem

tem ratione personæ & factorum, quæ causam bonorum non habent, omnimodæ indulgere. Præstat, in uam, legislationem Romanam paulisper seponere, quippe quam ementatione opus habere ipsi Romani agnoverunt, & si omnibus numeris absoluta foret, diversus tamen gentis Germanicæ genius recipere sine incommodo non posset.

§. 29.

Scilicet Curatores initio apud Romanos ignorabantur, usque dum lege latoria adolescentibus furiosis & prodigis (scil. non *νατ' ἔξοχῆν* talibus, sed ingenii hebetioris vel vitæ dissolutioris) causa cognita darentur. Quod, cum famæ eorum, quibus Curator dabatur, detraheret, M. Antoninus statuit, ut omnes adulti curatores acciperent non redditis causis, i. e. ut remissa necessitate allegandi & probandi causas, adeoque sine periculo existimationis curatores, si vellent, accipere possint. Unde videmus, Romanos ipsos jura prisca hac in re correxisse, & vel maxime in eo, quod terminum pubertatis sæpe ad annum XIIX. prorogarent §. 5. & 7. *Inst. qui & ex quibus causis manumitt. non poss. ubi vid. Vinn. conf. l. 49. §. 1. de adopt. l. 14. §. 1. de aliment. vel cibis, legat.* qui textus multam meditandi, ac de incertitudine termini pubertatis genuini, dicendi materiam suppeditant, sed alii occasione reservandam.

§. 30.

Nec est, quod quis dicat, causas diversas facere, ut hic terminus quoque variet; nam materia adoptionis supponebat solam generandi facultatem, & ut adoptans per natu-
C
ram

ram pater adoptandi esse possit, qui jus paternitatis ex lege expectat; & hic nihilominus octodecim annis precedere adoptandum debebat. Cur non quindecim? Procuratoris munus non meliorem requirebat rerum gerendarum aptitudinem, quam rerum propriarum administratio, & præterea alieno periculo suscipiebatur, cur ergo septendecim annos requirebat, non quatuordecim?

§. 31.

Sed neque poterant hæc a Germanis recipi, ubi fera juvenum venus, teste Tacito, clima paulo frigidius, cibus & potus, spiritibus excitandis non adeo aptus, tardiores sed in exhaustam generandi facultatem producebat, neque pueros ad negotia Civilia admissos ullibi legimus.

§. 32.

Satis hæc omnia confirmat Jus Alemannicum, quod non solos Suevos, vel Alemannos, sed universam Germaniam, prout sub potestate Imperatorum erat, respexisse *Schilterus in præfat. Comment. ad Jus feud. Alemann.* luculenter evincit. Ita vero *jus provinc. Alemann. cap. 318.* Nun sollen wir sprechen also von denen/ die über vierzehn Jahre sind. Die sollen Pfleger haben bis auff fünf und zwanzig Jahre/ was die thun mit ihren Pflegern/ das sol stat seyn. Damit sie sind dennoch so witzig nicht / daß sie sich bewahren können/davon muß es an der Pfleger Treu stehen. *§ cap. 316. §. 5. & 6.* Wenn das Kind zu vierzehn Jahren kommt/ es nimmet ihm wol einen andren Pfleger/ er habe ihm wohl/ oder übel gethan. Und soll den nehmen nach seiner weisen Freunde

Freunde Rath. Wil er nach Muthwillen wehlen / das soll ihm der Richter nicht gestatten / und seine Freunde sollen ihm den ersten lassen / ob er ihm hat wohl gethan. Ein ieglicher Jüngling sol Pfleger haben / biß er fünff und zwanzig Jahr alt wird / dieweil sol er nichts thun / ohne seinen Pfleger mit seinem Rath. Porro c. 321. §. 3. Dieweil der Jüngling unter fünff und zwanzig Jahren ist / so soll er Pfleger haben / die aber ungerathen sind / und die nicht Wig haben / und unsinnige Leute sind / die sollen Pfleger haben biß an ihren Tod atque iterum cap. 323. §. 2. Dieses Recht haben auch die Weysen gegen ihren Pflegern: Wenn ein Mann kommet zu achtzehn Jahren / so hat er seine volle Tage. Wil er / so mag er sein wolentbehren. Aber König Carl hat gesezet: Er sol Pfleger haben biß auff fünff und zwanzig Jahr.

§. 33.

Ultimus hic locus conjecturam suppeditat, annon terminus minorennitatis ex moribus Gentium Germanicarum & vicinarum fuerit annus XIIX. quem loca bene multa hodieque observant, Carolus M. vero Jus Romanum secutus annos XXV. statuerit. At Saxones ad testificandam Autonomiam suam in honorem novæ legis prisco numero aliquid addiderint quidem, sed ad plenum annorum XXV. numerum ascendere non voluerint, adeoque annum XXI. completum elegerint. In cujus conjecturæ fundamentum alia vice plenius inquiram. At, inquis, frustra fuisset primam pubertatem a plena quæ cum majorennitate eadem erat, distinguere? Resp. Usum hæc distinctio præbebat in materia delictorum, & forte in aliis. *vid. Jus Provinc. Alemann. cap. 148.*

Sed quid faciendum Juri Saxonico communi, ubi *Landes-R. lib. 1. art. 42.* hæc legimus: Vor seinen Tagen und nach seinen Jahren mag ein Mann wol Vormunden haben/ ob er es bedarff/ und mag auch ihrer wol entbehren/ ob er will. In te antecessum notamus bey seinen Jahren seyn/ vel: zu seinen Jahren kommen seyn/ idem esse, ac pubertatem attigisse, zu seinen Tagen kommen vero majorennitatem denotat. Demum über seine Tage/ oder über seine Jahre kommen/ significat annum sexagesimum implevisse. Adeoque vor seinen Tagen und nach seinen Jahren est durante minorennitate, & post exactum annum sexagesimum. *conf. Landes-R. lib. 2. art. 33. d. art. 42. lib. 1. Sächs.-R. Lehn cap. 26.* qua ætate liberum esse dicitur, curatorem habere, vel eo carere. Quæ dispositio plane cum Jure Romano convenit.

Similis dispositio habetur in *Sächs. Lehn-R. cap. 26.* Der unmundigen Kinder Jahr-Zeit Leben zu empfangen sind dreyzehn Jahre/ und sechs Wochen; Doch müssen sie hernach Vormünder haben/ wenn sie iemand um ihre Leben ansprechen wil/ alldieweil sie zu ihren Tagen noch nicht kommen seyn/ das ist/ zu 21. Jahren/ so müssen sie denn wol Vormünder haben/ einen andern Mann/ der ihres Herren ist/ der sie zu Lehn-Recht/ oder sonst vertheilige/ und vertere. Ecce iterum dispositionem cum Jure Romano convenientem; Minor curatore opus habet quo.

quoties in iudicio aliquid agit l. 2. C. qui legit. pers. stand. in
jud. Sed multo generalior est dispositio in Sächs. Land-R.
lib. 1. art. 23. Obwohl ein Kind zu seinen Jahren zu Lehn-
Recht kommen ist / sein rechter Vormund soll ihm doch an
seinem Guthe vorstehen zu seinem Gewerh / und seinem
Herren an des Kindes statt nach desselben Recht dienen/
dieweil es ihn selbst nicht erkennen kan / seiner Thorheit
oder Kindheit halber / oder wegen Unkrafft seines
Leibes. Quomocunque hic textus explicetur, arbi-
trium, habendi curatorem, nec ne, evertit. Sive enim per
Sein Guthe/intelligas feudalia; ratio differentia alleganda
erat, cur administratio eorum, majoris momenti sit, quam
allodialium; sive allodialia intelligas, necessitas curatoris
generalis erit. Neque dici potest, hæc ita se habere, donec
quoad allodialia pubertatem consequatur. Quemadmo-
dum enim administratio bonorum cum præstatione servi-
tiorum plane conjungitur, ut diversum quid haud temere sta-
tuendum sit; ita rationes subjunctæ tales sunt, quæ post an-
num XIV. procul dubio nondum cessant,

§. 36.

Brevibus itaque conjecturam expono, quam ipsi tex-
tus utrinque collati suppeditant; Viderat Compiler Juris
Saxonici, olim post annum XLIX. tutelam finiri. Videbat
vero Jure Romano finita tutela curam inchoare, nec nisi ver-
gente anno XXV. desinere. Hunc terminum posteriorem
videbat Jure Saxonico esse coarctatum; tanto itaque facilius
conscendebat in Juris Romani pubertatem post annum
XIV. inchoantis placita, forte in Saxonia jam dum recepta;

Sed & quæ olim XIX. annis competebat, immunitatem a cûra aliena, annis XIV. attribuebat; magis ex æquitatis præsentia conceptu, quam ex Jure Romano. Cum enim semel ea opinione præoccupatus esset, quasi aliud esse oporteat pubertatis, aliud majorennitatis initium; credidit forte, majores suos, utpote homines simpliciores terminum pubertatis longius produxisse, nec prudenter satis eo exacto facultatem res suas pro lubitu gerendi juvenibus sine distinctione reliquisse. Itaque, ut ubivis æquitati satisfaceret, videtur arbitrio minorum reliquisse, curatorem adsciscere, an ipsi rebus suis soli superesse malint, ubi tamen cognatorum judicium, quod & alibi sæpe requiritur, non exclusisse videtur. Quod si quis malit, Eikium illum Ribikovvium hac in parte solum ad Jus Romanum respexisse, in re incerta non adeo repugno, quamvis nec adeo assensum præstare queam.

§. 37.

Ne vero quis mihi objiciat, Eikium vel Econem illum non meditationes proprias, aut somnia nobis reliquisse; Sed leges & mores in Saxoniam ævo suo receptos, quod ipse in *præfatione speculi Saxonici* testatur:

**Diß Recht hab ich selbst nicht erdacht/
Es habens vor Alters auff uns bracht/
Unsre gute Vorfahren;
Mag ich auch / ich wils bewahren &c.**

Ei respondent centum ipsius speculi Saxonici loca, factis ostendentia, eum non nihil sibi autoritatis in Jure illo ad suos

suode æquitate conceptus, vel ad Juris Romani rationem inflectendo summissè; quod ipse in præfatione hic illic subtimide indicasse videtur.

Cœterum nobis sufficit, scrupulos illos jam dudum non amplius attendi, ut optimum Juris Saxonici interpretem, Colerum Decis. XI. n. 16. rem totam apposite & succincte decidere: De consuetudine quoad hoc, ut tutelæ officium dicatur finire, requiruntur XXI. anni, & medio tempore Tutor primus tam curam, quam tutelam sui pupilli sustinet. add. Leeuvv. Censur. forens. P. I. L. I. c. 16. n. 1. & 2.

§. 38.

Ita vero omnia, quæ Magnif. Hopp. ad §. 2. *Inst. de Curat. in us. bod.* objecit, remota videntur, nisi quod vel binis verbis monendum sit, in responso Jctorum Jenensium differentiam illam, quod Curator principaliter bonis, tutor personæ detur, non esse ipsam decisionem, sed Hypothesin ex Jure Romano depromptam, quarum sæpe plures in Respon-
sibus hodiernis afferuntur, quæ ad justum examen revocatæ non nihil dubii relinquunt

§. 39.

Te vero, Benevole Lector, enixe cōtendo, ut theses hæcæ tumultuarias æqui, bonique consulas, & primitiis studiorum qualibus qualibus faveas. — Dabit cum Deo meliora dies, & hæc ipsa materia forte aliquando plenius elaboranda suscipietur. Interim pauca hæc paginæ ventilationi academicæ sufficient, ubi non quam plene, sed quam vere quid dictum sit, quaritur,

Corol-

Corollaria.

1.

Tutela materna iu feudis non admittitur.

2.

Tutela testamentaria Electoralis non obstante
Aurea Bulla legitimæ est præferenda.

3.

In regno libero, si Rex tutorem non constituerit,
penes populum est electio.

4.

Origo curæ magis consuetudini, quam expres-
sæ legis dispositioni tribui videtur.

5.

Actionum præjudicialium, nisi forte sint crimi-
nales, nullus hodie videtur esse usus.

vd 18

ULB Halle

3

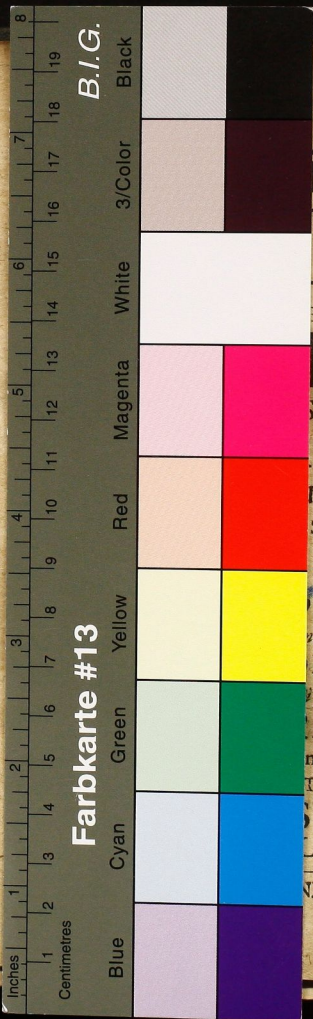
005 362 261

SB

C. D. 1103,5
Juridicum
DIERNA
DRUM
ET
TORUM
DATORUM
ENTIA,
um Lipsiensium,
SIDE
BEYERO, J.U.D.
observantissime
do,
NE SOLENNI,
M. D. CC. III.
IO 7CTORUM
ntilandum exponit
TOR
GÜNTHERUS,
Lufatus.
NIS ANDREÆ Schauens.
1645.

